

vámsezdéshez sem, mert a fürdővendégek nem kelnek át a tulsó partra, csak a vízbe mennek és ugyanazon az uton jönnek vissza. A vámszedési jog tehát jogilag ugyan csak erősen inog.

Aggályos lévén a vámszedési jog, a javadalmi bizottság 800 korona parthasználati díjat akar bevasalni a partfürdőn. Ezzel, reméljük, sikerülni fog a partfürdőt végérvényesen megfojtani az érdeemes hatóságnak. Ez a fürdő, mely nem üzleti haszonhajtás céljából, hanem a közegészségügyi szolgálatára létesült, az idén tízenkétezer korona veszteséggel működött a rossz időjárás miatt; ha tehát eddigi bajain kívül még a város is meg fogja zsarolni, akkor már igazán egészen készen lesz közegészségügyi szolgálataival. Ugy vagyunk értesülve, hogy a partfürdő vezetőségének minden tagja jelentékeny anyagi áldozattal és váltótartozásainak növelésével járult hozzá az árvíz okozta károk viseléséhez; az ilyen intézmény tehát még akkor is számot tarthatna a parthasználati díj elengedésére, ha annak szedését eddig valami fontos városi szükség megkívánta volna.

Miért nem szed a város levegő- és utcahasználati díjat boldogtalan lakosaitól? . . .

A Délmagyarország mindig a közönség érdekét tartotta szem előtt és mindig kész volt rámutatni azokra az eltévelyedésekre, melyek a polgárság indokolatlan megterhelését vonják maguk után. Jobb városi gazdálkodást kérünk s akkor nem lesz szükség a minden áron való megadóztatási elv hajszolására.

Japán és Amerika. A berlini Presscentrálé jelenti: A japán kormány elhatározta, hogy válaszul a kaliforniai bevándorlási billre, mely tudvalevőleg eltiltja a japánok bevándorlását, az amerikai áruk vámját háromszorosra emeli.

Küszöbön az államosítás.

— Közigazgatási főtisztviselők Poroszországban. —

(Saját tudósítónktól.) Budán, a múlt héten a közigazgatás államosítása ügyében bizalmas tanácskozás volt, amelyen Sándor János belügyminiszteren kívül részt vettek Miskolczy Ferenc biharmegyei főispán és Fráter Barnabás alispán is. Egyik nagyváradi lap munkatársa meginterjúvolta a két közigazgatási tisztviselőt, akik egybehangzólag kijelentették, hogy az államosítás kérdése annyira előrehaladott stádiumban van már, hogy valószínűleg elmarad az októberi megyei restauráció és egyszakaszos törvény fog rendelkezni arról, hogy azok a tisztviselői mandátumok, amelyek decemberben lejárnak, az államosítás életbeléptetéséig meghosszabbíttatnak.

A nyilatkozók jól értesültségét nem lehet kétségbe vonni. Mindketten bizalmasai Tisza István grófnak, Miskolczy Ferencet pedig kitűnő közigazgatási szakértőnek mondják, aki bizonyára megfontolja a szavait.

A közigazgatás államosítása tehát közvetlenül küszöbön áll. Az egyszakaszos törvényt valószínűleg októberben, nyomban a képviselőház összeülése után, benyújtja Sándor János belügyminiszter.

Sietni kell a közigazgatás államosításával, hogy az új választás ne találja készületlenül a kormányt, illetve az országot. Az államosított alispánok és főszolgabírák bizonyára engedelmes kortesei lesznek a kormánynak.

A közigazgatás előtérben álló államosításával van kapcsolatban az a tanulmányut, amelyet a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének megbízásából ötven vármegyei főtisztviselő tesz Poroszországba, az állami közigazgatás hazájába. A tanulmányutat diplomáciai uton készítették elő. A porosz belügyminisztérium már értesítette Sándor János belügyminisztert, hogy örömmel áll a tanulmányozók rendelkezésére és gondoskodni fog kellő fogadtatásukról. A tanulmányutban az alispánok közül részt vesznek: Issekutz Aurél (Krassószörény), Skultéty Ferenc (Bács megye), Schöder Gyula (Kisküüllő) és Gyulay Lajos (Hunyad megye). Horváth József dr., az országos egyesület igazgatója már tegnap Berlinbe utazott

a program előkészítésére. A társaság e hó 23-án indul el Budapestről és tíz napig fog Poroszországban időzni, hogy a járási szervezeteket megismerje.

Negyven hold ingyenföld a kenderakadémiáért.

— A földmivelésügyi miniszter leirata a pénzügyi bizottság előtt. —

(Saját tudósítónktól.) A pénzügyi bizottság csütörtökön délután tartott ülésében hosszas vita támadt az Ujszegeden építendő kenderakadémia ügye körül. Balogh Károly pénzügyi tanácsos a tanács utasítására bemutatta a földmivelésügyi miniszternek azt a legutóbb érkezett leiratát, amelyben a miniszter az ingyen följárlott 25 hold területen kívül még 15 hold ingyenes területet kér a kenderakadémiának. Összesen hát negyven holdnyi területet kíván a földmivelésügyi miniszter minden ellenszolgáltatás nélkül. Mielőtt a tanács erről érdemben határozott volna, meg akarta hallgatni a pénzügyi bizottság véleményét.

A kenderakadémia építését ebben az évben föltétlenül megkezdik. Az árlejtést is megtartották már, a beérkezett ajánlatok közül Ligeti Béla műépítészét találta a legmegfelelőbbnek az árlejtési bizottság. Az ajánlatokat most számítják át és bírálják fölül a földmivelésügyi minisztériumban. Az a 15 hold terület, amelyet most újabban kér még a miniszter, arra az esetre kell, ha az akadémiát továbbfejlesztik. Eredetileg ugyan mindössze 15 hold területről volt szó, de aztán még tíz holdat kért a miniszter, ezt is szívesen odaadta a város. A leirat szerint az újabb tizenöt holdon később kenderfeldolgozó gyárat építenének, ahol százhusz munkás kapna alkalmazást. A kért területeknek azonban egy részét nemrégiben adta el a város 200,000 koronáért, tehát már itt is akadályok állanak a miniszter kívánsága előtt, mert a város több anyagi áldozatot, mint amennyit eddig hozott, már nem hozhat. De kér még egyebet is a miniszter a napokban érkezett leiratában. Minthogy Ujszegeden mindegyik magasnyomású vízvezeték nincs, külön vízműtelepre van szüksége a kenderakadémiának. Ez évente körülbelül harmincezer koronába kerül, amelyhez évi tízenkilencezer

Utközben.

Írta: Paul Schler.

Egyre zajosabb lett a vacsorázó nagy társaság. Új alakok jöttek hozzájuk az elegáns vendéglő terraszára, amely a folyám fölé volt építve. Óriási babéraival, ritka szép pálma példányaival és az azok között végighúzódó sok égő vörös virágaival együtt valóban szép látványt nyújtott volna még akkor is, ha nem úgy mint most, csupa gyönyörű nő foglalt volna helyet asztalainál.

Legénybucsut tartottak. A legfessebb huszárt bocsúztatták az asszonyok. Nem az eráris hülgyek, a hosszúra nőtt laposmellű kaucióss asszonyok, de a vármegye nyíló himbaiból kivirágzott százszorszép virág-szálak.

Akiket nem fiizött egyéb a daliás katonához, mint pár forró kézszorítás, egy-egy csábos keringő vagy mámoros csárdás emléke. Akik együtt lovagoltak vele a falkavadászatokon és együtt mulattak a dzsentrikaszinóban néha három nap, három éjjel át egymásután.

Csengett a kacagás és a vidám beszéd. Összezsúdlódtak a poharak s a tréfás felköszöntőknek nem volt sem vége sem hossza. Mámorosan jókedvű volt mindenki.

A század kapitánya, a marcona bajszú kis ember, rekedt hangon mesélt:

— Két dolgot tanultam meg az életben, de aztán azt kifogástalanul.

— Halljuk, halljuk! — kiáltották kacagva a szép asszonyok, a rózsárcuak, a

mosolygók, a szépek. Tudták, hogy ebből valami tréfadolog fog kisiülni.

— Először is, ha valami munkával lettem megbízva, első teendőm volt valakit keresni, aki azt helyettem elvégezze. Ha nem akadt senki, végre is megcselekedtem magam, de mindenesetre megpróbáltam előbb másoknál.

— Így lett maga dologkerülő és erre muszáj inni — csengett egy szép szőke asszony szava s a többiek nevetve kocintottak vele.

— Halljuk a másodikat, — kiáltották többen a százados felé, akiről mindenki tudta, hogy a legmunkaszeretőbb ember, a legpontosabb katona s egyike a legbecsületesebb férfiaknak, de aki valódi énjét száz lakat alatt őrzi, féltve rejtje el az emberek szeme elől.

— Másodszor: megtanultam feledni.

— Azaz feledékeny lett. Erre is muszáj inni!

— Nem. Megtanultam akarattal feledni. Treniroztam magam. Sikerült. Elfelejtteni bizonyos dolgokat, amiket ki akarunk törölni emlékezetünkéből. Ez nem könnyű dolog. Tesék csak vele megpróbálkozni. Iszonyu energia kell hozzá. Néha azt hittem, bele kell örülnöm a rettenetes erőfeszítésbe. Végre sikerült mégis és most — nagyon meg kell erőltetnem az eszemet azért, hogy bizonyos dolgokra emlékezzem, amiket ki akartam törölni multamból. Egyes emberek, tények, szavak alig-alig jutnak eszembe . . .

— Szégyelje magát! Ilyen vallomás! Előttünk! Asszonyok előtt! A mi lovagjaink egyike! — kiáltottak össze-vissza a kacagó

asszonyok. Csak egy ajk maradt szótlan, egy arc sápadt el, egy kéz remegett, amint kinyújtott karral a kapitány felé kínálta a pezsgőtől habzó poharát.

Az alig három hónapos menyecske a szomszéd vármegye leggazdagabb földesurának felesége volt. Talán nem is vette észre senki a csupa mosoly-kacagás zürzavarában . . .

Az ünnepeltet kívánták aztán szólásra bírni. Fölemelkedett a gyönyörű szál ember, aki egyenes volt, délceg, hajlíthatlan, mint bércek fényője s félig tréfásan, félig komolyan szóhoz kezdett:

— Virágos uton jártam, ibolya volt ágyam, jázmin a takaróm. Ételem az volt, ami a méheké. Italom a pillangók itala. És úgy halgatom a csalogány dalát, mint imádós ember a templomba hívó harangszót. Aki virág nékem nyílt, letéptem és doimányomhoz tűztem. Utközben aztán, ahogy a határhoz tartottam, utamat állta egy kis csipkerózsa. Megfogott. Rabul ejtett. Bilincsbe verte a két karomat és holnap — holnap lesz esküvőm.

Mintha könny csillogott volna valamenyny asszony szemében.

— Éljen! Éljen! Éljen! — hangzott most harsányan az urak szava. A cigány tust húzott. Ittak a szép menyasszony egészségesére, aki hóhérrá ágyán pihenve, bizonyára nem álmodik arról, hogy deli vőlegényének mosolygó szavára miképp borul el a százszorszép asszonyok arca, akiket pedig nem fiiz hozzá más, mint pár forró köszöntés, egy-egy csábos keringő, vagy mámoros csárdás emléke . . .